

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про
державну службу”

1. Мета

Метою прийняття проєкту акта є удосконалення норм щодо обчислення стажу державної служби та забезпечення соціальних прав державних службовців шляхом зарахування до стажу державної служби періодів роботи у фондах соціального страхування.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Необхідність прийняття акта зумовлена проведенням заходів із реорганізації системи соціального страхування та приєднанням Фонду соціального страхування України до Пенсійного фонду України з 01 січня 2023 року.

Відповідно до Статуту Фонду соціального страхування України, затвердженого постановою правління Фонду соціального страхування України від 03 квітня 2015 року № 8, Фонд соціального страхування України був некомерційною самоврядною організацією та не належав до структури центральних органів виконавчої влади, на його працівників не поширювалася дія законодавства про державну службу. Водночас реалізовані ним функції, зокрема при управлінні загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності, належали до публічно-адміністративних функцій.

На сьогодні статтею 46 Закону України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII “Про державну службу” (далі – Закон № 889) визначено вичерпний перелік періодів, що зараховуються до стажу державної служби. Проте, періоди роботи у виконавчих дирекціях фондів соціального страхування (з тимчасової втрати працездатності, від нещасних випадків на виробництві тощо), які за змістом функцій були максимально наближені до державної служби, наразі не враховуються. Зазначена стаття вже містить прецеденти зарахування до стажу державної служби періодів роботи в органах, що не мали статусу державних (наприклад, стаж роботи на посадах в органах місцевого самоврядування або в апараті судів до набрання чинності законом).

Це створює нерівні умови для фахівців, які, зокрема, перейшли на роботу до органів державної влади після ліквідації зазначених фондів. Відсутність можливості зарахувати цей стаж до стажу державної служби впливає на розмір надбавки за вислугу років та тривалість додаткових відпусток, що призводить до втрати кваліфікованих кадрів та негативно впливає на здатність підтримувати належний рівень реалізації повноважень у відповідній сфері управління.

Проєкт акта усуває правову нерівність між працівниками, які виконували аналогічні за складністю та відповідальністю функції в системі соціального страхування, та іншими категоріями публічних службовців.

Капінус Євгеній Валерійович

Дата та час підписання: 23.07.2026 17:58:21

КНЕДП ДПС

1925F923DF57BFC132B03B80DD370FECA40E04D7C2BA66A33E6F825F9015C77A00

Період дії сертифікату: з 17.10.2025 12:58:57 по 17.10.2027 12:58:57

Пенсійний фонд України

23.07.2026
2800-1301-5/56477

Відсутність належного фінансового стимулювання (надбавок за вислугу років) призводить до плинності висококваліфікованих кадрів. Витрати на пошук та підготовку нових спеціалістів значно перевищують витрати на утримання колишніх працівників фондів соціального страхування на державній службі, що робить прийняття акта економічно доцільним у довгостроковій перспективі.

Проект передбачає зарахування до стажу державної служби періодів роботи за умови, якщо строк між звільненням особи з посади у фондах соціального страхування та її призначенням на посаду державної служби не перевищував трьох років.

Разом з тим доповнення до пункту 8 розділу XI “Прикінцеві та перехідні положення” Закону № 889 дасть можливість зарахувати до стажу державної служби періоди роботи в органах соціального страхування до набрання чинності цим Законом (до 01 травня 2016 року), оскільки згідно із чинною редакцією цього пункту стаж державної служби за періоди роботи (служби) до набрання чинності цим Законом обчислюється у порядку та на умовах, установлених на той час законодавством.

Отже, проект акта спрямований на відновлення соціальної справедливості, захист трудових прав працівників у процесі реорганізації системи соціального страхування та забезпечення сталості державного управління. Запропоновані зміни повністю узгоджуються з логікою реформування соціальної сфери та не суперечать засадам державної служби.

3. Основні положення проекту акта

Проектом акта пропонується внести такі зміни до Закону № 889:

доповнити частину другу статті 46 новим пунктом, який передбачає зарахування до стажу державної служби періодів роботи у виконавчій дирекції Фонду соціального страхування України, її робочих органах, виконавчій дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України, її управліннях та відділеннях, виконавчій дирекції Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності та виконавчих дирекціях відділень цього Фонду (їх відокремлених підрозділах), якщо безпосередньо з цих посад або не більше як протягом трьох років після звільнення з цих посад особи призначені на посади державної служби;

доповнити пункт 8 розділу XI “Прикінцеві та перехідні положення” нормою, яка передбачає можливість зарахування вказаних періодів роботи до стажу державної служби до набрання чинності Законом № 889.

4. Правові аспекти

У цій сфері правового регулювання діють Закони України “Про державну службу”, “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування”, “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту акта після прийняття буде здійснюватися у межах бюджетних призначень на оплату праці відповідних державних органів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт акта потребує проведення громадського обговорення відповідно до вимог Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 року № 996.

Проєкт акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує проведення експертизи Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

Проєкт акта не містить норм, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Проєкт акта не містить норм, що порушують права та свободи, гарантовані Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, та положень, що стосуються таких прав і свобод.

У проєкті акта відсутні положення, які містять ознаки дискримінації.

У проєкті акта відсутні положення, які порушують принцип забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

Проєкт акта не містить правил і процедур, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією.

Громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертиза не проводились.

8. Прогноз результатів

Прийняття акта дозволить забезпечити справедливий підхід до обчислення стажу державних службовців та сприятиме збереженню кадрового потенціалу в органах державної влади.

Негативні ризики щодо реалізації акта відсутні.

Реалізація проєкту акта не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, та інші сфери суспільних відносин.

Реалізація акта матиме вплив на інтереси заінтересованих сторін.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Державні службовці (колишні працівники фондів соціального страхування)	позитивний	Забезпечення права на надбавки за вислугу років та додаткові відпустки відповідно до фактичного стажу роботи
Держава	позитивний	Створення умов для функціонування органів державної влади шляхом збереження кадрового потенціалу

Голова правління
Пенсійного фонду України
_____ 2026 р.

Євгеній КАПІНУС